

Metsästyksen erikoislehti

RIISTA

Nro 7/2019 – 9,80 €

Supijahdin
uudet kujeet
&
5 vinkkiä
supien
houkutteluun

**Allijahti
avomerellä**

– Katoavaa kansanperinnettä

**Saamamiesten
määrä vähenee**

*Baschieri & Pellagri
Laatupaukun lähteillä*

**Pikatestissä
Mauser M18 -kivääri
SpyPoint-riistakamera**

Testissä:
**Alle
tonnin
puolarit**

**Metsällä
Länsi-Lapin
lintumailla**

PAL.VKO 2019-39 710640-1907

6 414 887 1064 051 19007

Outdoormedia

Teksti ja kuvat JYRKI PUUPPONEN

Supijahdin uudet kujeet

Kesäkuun alussa supikoira siirrettiin riistalajista haitalliseksi vierasperäiseksi lajiksi. Nyt jahdissa saa hyödyntää keinovaloa, valovahvisteisia yötähtäimiä sekä houkuttelusoittimia. Testasimme miten uudet apuvälineet toimivat käytännössä.

”Supikoira tulee vasemmalta pellonreunaa pitkin”, Antti Santalahti kuiskaa innostuneesti. Tilanne on kehkeytnyt nopeasti ja yllättäen – juuri silloin kun sitä vähiten odottaa. Tavoittelemme kyllä supikoira, olemme asettuneet pellon reunaan passiin ja houkuttelusoitin on viety pellolle. Emme vain osanneet odottaa, että saalis ilmestyisi näkyvillemme näin nopeasti ja valoisassa.

Alkukesällä supikoira määriteltiin minkin, piisamin, rämema javan ja pesukarhun tavoin haitalliseksi vierasperäiseksi lajiksi. Teknisesti niiden pyytäminen ei ole enää metsästämistä, joten metsästyslain pyyntirajoitteet eivät ole kaikilta osin voimassa. Tavoitteena on vähentää supikoirakantaa, joten supia saa nykyään pyytää ympäri vuoden, eikä pyytäjällä tarvitse olla metsästyskorttia. Pyyntiä voi tehostaa käyttämällä keinovaloa, yötähtäimiä ja keinotekeistä ääntä synnyttäviä

soittimia. Supien etsiminen lampuilla keilaamalla öisiltä pelloilta ja niiden ampuminen tai koirien laskeminen näkösupien perää on sallittua. Supin saa lopettaa loukkuun asuttujen rakennusten läheisyydessä, kunhan lopettamisen pystyy tekemään turvallisesti. Myrkyn, rautojen ja sähkön käyttäminen ei ole pyynnissä edelleenkaan sallittua. Supi on myös lopetettava nopeasti ja kivuttomasti, eli käytännössä ampumalla.

Supikoira juoksee pellonreunaa pitkin 40 metrin päässä soitinta kohti. Hapuilen kameran käteeni ja ehdin ottaa kuvan. Antti kääntää kiväärin supia kohti, mutta se havaitsee kuis-kailumme ja liikkeen kadoten ojan kasvillisuuden sekaan. Olen aiemminkin todistanut, että supikoira tottelee houkutuspilliä, mutta siitä huolimatta olemme yllättyneitä soittimen tehoon.

Yötähtäimellä hämärejhtiin

Ennen jahtia Antti oli asentanut kivääriinsä Nite Site-yötähtäimen. Nite Sitesa on infrapunalamppu, jonka ansiosta

Supikoiran pyynnissä on nykyään sallittua käyttää elektronista houkuttelusoitinta ja pimeänäkötähtäimiä.

tähtäimellä voi ampua pilkkopimeässä. Ihminen eivätkä eläimet havaitse infra-punavaloa. Laite kiinnitetään kiväärin omaan kiikariin siten, että kiikarin katselulinssiin kiinnitetään infrapuna-kamera, joka muodostaa infrapunavalon valaiseman digitaalisen kuvan kiikarin päälle asennettuun näyttöön. Näytössä näkyy kiikarin ristikko ja valaistu maisema. Laite ei muuta kiikarin osumapistettä.

Nite Sitella ampuminen poikkeaa normaalista ampumisesta mm. ampu-ma-asennon puolesta, koska ampu-jan on nähtävä kiikarin päällä oleva näyttö. Laitteeseen kannattaa totutella ennakkoon ampumista harjoittelemalla. Laitteella voi ampua ja harjoitella myös valoisassa, jolloin ei käytetä infrapunaominaisuutta ja laitteen kuva muodostuu päivänvalossa. Nite Siten etuna on, ettei kiväärin omaa kiikaria tarvitse irrottaa eikä laitetta erikseen kohdistaa. Nite Site on nopea asentaa omaan tuttuun aseeseen ja sen saa helposti pois kiikarista.

Supin houkuttelun uudet mahdollisuudet

Supikoira reagoi muiden petojen tavoin houkutteluääniin, joilla matkitaan pieneläinten hätähuutoa. Perinteisesti ääni tuotetaan houkuttelupilleihin puhaltamalla, mutta supikoiraa pyydettyä on nykyään sallittua käyttää myös elektronisia houkuttelusoittimia. Markkinoille on kesän aikana tullut muutamia soittinmalleja.

Erillisen, kaukosäätimellä ohjattavan, soittimen etuna on se, että eläimen mielenkiinto kohdistuu soittimeen eikä se havaitse yhtä helposti sivulla olevaa metsästäjää. Erillisen soittimen avulla asetelma on kaikin puolin helpompi rakentaa naamioitumista, hajuja ja ampumasektoria ajatellen.

Pienpetopilliin puhaltaminen vaatii taitoa ja on melko raskasta, joten soittimella pyynti on helpompaa.

Isku kannattaa tehdä alueelle, jossa supit liikkuvat luonnostaan ruokaa hakemassa. Loppukesästä niitetyt heinäpellot ja puidut viljapellot ovat hyviä pelipaikkoja. Pelloilla on kuolleita sammakoita ja myyriä, joita supit etsivät. Niitetyllä pellolla supikoira myös näkyy, eikä häviä kasvillisuuden sekaan.

Antti on valmis supikoiran houkuttelujahtiin. Hyvä maastoutuminen ei ole, pahitteeksi. Kunnon tuki aseelle on välttämätön, ja tietysti mukava istuin ja tarkka ase.

Kauko-ohjattava elektroninen houkuttelusoitin viedään pellolle 60 metrin päähän passipaikasta. Supikoiran on tultava avoimelle pellolle tavoitellessaan äänilähdettä. Elektroninen houkuttelusoitin todistetusti houkuttelee supikoiria. Tämä supi kohtasi lopun Antin tarkasta laukauksesta.

Olimme asettuneet muutamaa päivää aiemmin niitetylle heinäpellolle. Aurinko on laskenut ja soitin on viety 60 metrin päähän pellolle. Olin muutaman minuutin testaillut laitteesta löytyviä jäniksen hätähuutoja ja hiiren vikinä-ääniä, kun suppana yllätti. Jatkan soittamista supin näyttäytymisen jälkeen emmekä kauan ehdi harmitella

menetettyä saalista, kun luultavasti sama supi tulee pellolle kauempana. Suunta on edelleen suoraan kohti soitinta. Antti saa supin Nite Siten näytöllä näkyvään ristikkoon ja minä saan pedon jäniksen hätähuutoäänellä pysähtymään. Supi putoaa paikoilleen laukauksesta ja nopeasti laajenevan muovikärkisen V-Max-luodin voimasta.

Nite Site on kiikaritähtäimeen kiinnitettävä pimeänäkötähtäin. Laite valaisee kohteen infrapunavalolla ja kiikarin linssiin asennetun kameras kuvaa näkyy kiikarin päällä olevassa näytössä.

Kesäkarvaisen supin nahalla ei ole mitään arvoa, joten eläimet kannattaa ampua nopeasti laajenevilla eli osumasta räjähtävillä muovikärkisillä luodeilla. Saalis kuolee välittömästi heikommastakin osumasta. Saaliiseen tai maahan osuva luoti hajoaa, joten kimmokevaara on pieni.

Toinen supikoira

Supikoiran houkuttelukokeilu alkoi lupaavasti. Päätämme jatkaa houkuttelua, jotta näemme, oliko supin saaminen sattumaa. Houkuttelemme vielä hetken muita alueella mahdollisesti olevia supikoiria, mutta niitä ei ilmaannu näköselällä. Suuntaamme toiselle otolliselle paikalle yrittämään. Yö pimenee virittäessämme soitinta uuteen paikkaan.

Katselukiikareilla näkee vielä jotenkin, mutta tarkan laukauksen ampu-

Laukaus kajahtaa loppukesän yössä ja toinen houkuttelusupi on saaliina.

minen kiväärin omalla kiikarilla olisi jo mahdotonta. Pimeänäkölaitteen vaihtoehtona olisi voimakas valolamppu, joka laitettaisiin päälle eläimen ollessa ampumasektorissa. Supi ei yleensä säikähdä valoa, vaan jää usein hämmentyneenä hetkeksi paikoilleen.

Lyhyen hiljaisen tuokion jälkeen aloitamme taas houkuttelun. Asetan houkuttelulaitteen soittolistaan viisi hyvältä kuulostavaa houkutteluääntä, joita laite soittaa non-stopilla pitäen eri äänten välillä muutaman sekunnin tauon. Tällä kertaa osaamme olla heti varuillamme. Varttitunnin kuluttua

Antti kuiskaa taas, että supi on tulossa kohti. Näemme Nite Siten näytöllä houkuttelusoitinta kohden juoksevan supin. Laukaus kajahtaa loppukesän yössä ja toinen houkuttelusupi on saaliina. Jahtimuoto vaikuttaa ensikemalta mielenkiintoiselta ja tuottoisalta. Houkuttelusoittimen tehoon on pakko uskoa, kun saaliina on kaksi supia kahdesta eri paikasta.

Supikoiran houkuttelumetsästys täydentää mielenkiintoisella tavalla muita supien jahtimuotoja, ja on suorastaan koukuttavan mielenkiintoista touhua. ©

Supikoiran houkuttelu

5 MUISTA, ETTÄ ELEKTRONISEN houkuttelusoittimen, keinotekoisen valon ja pimeänäkötähtäimen käyttö on sallittu vain haitallisten vieraslajien pyynnissä.

Niitetty heinäpelto on hyvä paikka supin
houkuttelumetsästykselle.
Supikoira yllättää meidät heti houkuttelun
alettua. Ehdin ottaa supista kuvan ennen
kuin se sukeltaa kasvillisuuden sekaan.

Yli sukupolvien

Italialainen Baschieri&Pellagri tunnetaan erittäin laadukkaista haulikonpatruunoista. Riista vieraili tehtaalla Bolognassa, jossa esi-isien työtä vaalitaan kuin suvun pastareseptiä.

Vuonna 1962 tuli markkinoille edelleen käytettävä F2-ruuti. Se tituleerattiin heti mestareiden ruudiksi, sillä se oli useimpien olympiavoittajien valinta, myös Mäkelä-Nummela.

Teksti ja kuvat JYRKI PUUPPONEN

Western Rivers -houkuttelusoittimet

Supikoiraa saa nyt houkutella myös elektronisella äänilaitteella. Western Rivers -soittimet ovat toimivia ja edullisia houkuttelulaitteita.

Soittimista löytyy houkutteluääniä useiden eläinlajien houkutteluun. Merkittävä osa äänistä on tarkoitettu Amerikassa elävien eläinten, kuten kalkkunan ja kojootin houkutteluun. Suomessa elektronista houkuttelulaitetta saa käyttää vain haitallisten vieraslajien pyynnissä eli käytännössä supikoiran houkuttelu-pyynnissä.

Mantis pro 100 soittimen ääni-valikoimasta löytyy 100 erilaista houkutteluääntä, joista supikoiran houkutteluun soveltuvia ääniä on

kymmenkunta. Supikoiralle toimivia houkutteluääniä ovat hiirien ja pieneläinten hätähuutoäänet, jotka matkivat ahdingossa olevan eläimen huutoa. Pikatestin perusteella laite houkuttelee supikoiria.

Laitteen muistista löytyy variksen ääniä, joten laitetta voi käyttää myös erikoisluvalla haittalintujen poistoon.

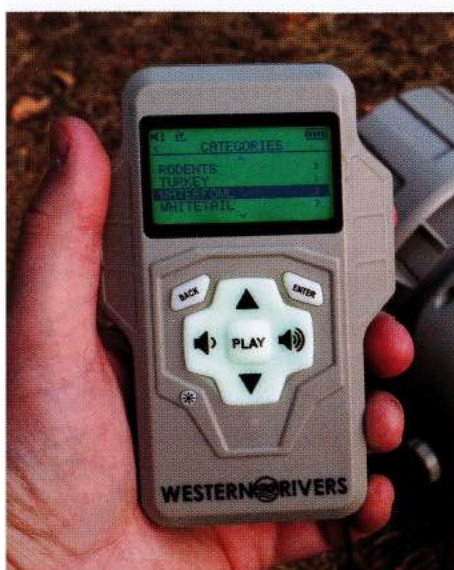
Soitinta ohjataan kaukosäätimellä, jonka kantama on noin 200 metriä. Kaukosäätimellä voi säätää äänen voimakkuutta ja vaihdella houkutteluääniä. Laitteeseen voi ohjelmoida 1-5 ääntä soimaan jatkuvalla syötöllä.

Houkutteluäänien väliin voi valita 1, 3 tai 5 sekunnin tauon. Ohjelmoitavat äänet helpottavat yksinmetsästystä.

Metsästäjästä kauemmas vietävän soittimen suurin etu on, että eläin kohdistaa huomionsa äänilähteeseen, eikä huomaa sivummalla olevaa metsästäjää.

Laitteen 4" kaiutin tuottaa 110 dB:n äänen, joten se kuuluu kauas. Soittimen käyttö on yksinkertaista ja sen oppii pienellä harjoittelulla. Suurin puutos laitteessa on, ettei sen muistiin voi ladata omia houkutteluääniä. Mantis pro 100 houkuttelusoitinta voi

Soitinta ohjataan kaukosäätimellä, jonka kantama on noin 200 metriä.

Mantis pro 100 houkuttelusoitinta ohjataan kaukosäätimellä, jonka kantama on jopa 200 metriä. Kauko-ohjaimen valikot ovat englanniksi.

Mantis pro 100 houkuttelusoittimen kaiutinyksikkö viedään paikkaa, jota kohden supikoiran halutaan suuntaavan.

Mantis 25 soitinta soitetään kädessä.

Western Riversin houkuttelusoittimet on tarkoitettu eläinten houkutteluun. Suomessa niitä saa käyttää vain haitallisten vieraslajien metsästämiseen.

suositella supikoiran houkuttelujah-tiin. Yhden illan testirupeama tuotti kaksi supia.

Mantis 25 soitin on pienempi laite, jota metsästäjä soittaa suoraan laitteella. Laitteen muistissa on 25 houkutteluääntä ja sen avulla pääsee alkuun supikoiran houkuttelussa. Laite on parhaimmillaan näkösupien houkuttelussa tai yhdistelmäkäytössä Mantis pro 100 kanssa.

Pienen kokonsa vuoksi Mantis 25 soitinta voi kuljettaa repussa mukana näköeläinten varalle. Pienen kaiuttimen vuoksi sen tuottama ääni ei kantaudu kovin kauas. Soittimen saa soittamaan taukoamatta yhtä ääntä. ©

Mantis pro 100

Maahantuonti ja myynti:
Eränetti

Hinta: 119€

Valmistusmaa: Kiina

Kaukosäätimen valikot englanniksi

Soitin toimii kahdeksalla AA-paristolla ja kaukosäädin 9 V:n paristolla.

Soittimessa on 100 houkutteluääntä.

Mantis 25

Maahantuonti ja myynti:
Eränetti

Hinta: 39,90€

Valmistusmaa: Kiina

Soitin toimii neljällä AAA-paristolla.

Soittimessa on 25 houkutteluääntä.